

Mariann Fischer Boels tale ved Danske Slagteriers delegeretmøde

Taler

Mariann Fischer Boel
Fødevareminister

Dato

27. februar 2004

Hvert år fødes, opdrættes, transporteres og slagtes rundt regnet 25 millioner svin.

Selvfølgelig sætter et så omfattende erhverv sig spor overalt i samfundet.

Svineproduktionen er synlig på godt og ondt.

Svin er i dag en af vore allerstørste eksportvarer.

Derfor er sektoren vigtig for dansk økonomi og velstand.

De sidste 30 år har været fantastiske.

Bevares.

Der har været bump på vejen.

Men set med det store forkromede overblik, har svinesektoren ligget i overhalingsbanen.

Det er resultater, som I har skabt ved hjælp af de tre F'er. Flid, foretagsomhed og fremsynethed.

Men den seneste tids begivenheder har fået mig til at frygte, at vi har fået lidt problemer med et af F'er.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at flid og foretagsomhed præger hele produktionskæden fra stald til slagteri.

Men fremsynetheden ... hvad med den?

Det er bestemt ikke, fordi jeg mener, at man skal kaste sig på knæ for en hvilken som helst kortvarig strømning eller kritisk røst.

Men hvis man mister evnen til at lytte og forstå kritik, så får man problemer i det lang løb.

Moderne svineproduktion er en højt specialiseret produktion. Den er ikke præget af ret meget traditionel landboromantik.

Men det er stadig levende væsener, vi har med at gøre.

Og jeg tror det er på tide at indse, at stordriften har haft konsekvenser for dyrene ...

... konsekvenser, som vi ikke har været gode nok til at fange og rette op.

Vi ser skuldersår. Vi ser knoglebrud.

Vi ser horrible dyretransporter.

Men værst af alt. Det virker, som om for mange i erhvervet trækker på skuldrene af problemerne.

Men det handler jo ikke bare om dårlig omtale.

I sidste ende er det et spørgsmål om ansvarlighed. Først og fremmest over for dyrene.

Men så sandelig også over for kollegerne.

Der er behov for en skarpere selvjustits.

Jeg håber og tror, at den kampagne som Landsudvalget for Svin har skudt igang om dyrevelfærd i produktionen, er udtryk for netop den tankegang.

Det er et godt initiativ, som viser, at der er stærke kræfter i svinesektoren, som trækker i den rigtige retning.

Det bekræftede formanden også i sin beretning her i dag.

Jeg var glad for at høre den utvetydige melding.

Den lægger et stærkt pres på de landmænd, dyrlæger og andre, som endnu ikke har set skriften på væggen.

Vi er simpelthen nødt til at tage fat, også der hvor det gør ondt. Vi vil gå efter dem, der ikke har orden i tingene.

Vi kan tage forløbet med skuldersårene som eksempel.

- Vi satte ind med en hurtig indsats overfor landmændene
- Vi instruerede fødevareregionerne og de praktiserende dyrlæger i, hvordan problemerne skulle gribes an.
- Og så begyndte vi at melde landmænd til politiet.

Effekten har været et fald fra 30 ugentlige tilfælde af alvorlige skuldersår til 2.

Men problemet er selvfølgelig ikke løst med det.

Produktionen skal simpelthen indrettes, så der ikke opstår skuldersår.

I november fremsatte jeg to lovforslag om dyrlæger og hold af dyr.

Her fastslog vi ansvaret for både landmanden og for dyrlægen.

Jeg har i den seneste tid haft lejlighed til at tale i flere dyrlægeforsamlinger.

Og jeg har ikke lagt skjul på, at der hviler et tungt ansvar på dem.

De færdes ude i besætningerne. De har ekspertisen. De skal gribe ind, hvis der er problemer med dyrevelfærden.

Det er et klart mandat og en klar pligt.

Det budskab har jeg også lovet at give videre til landbruget.

For det kan jo ikke nytte noget, hvis reaktionen fra landmanden er, at han skifter dyrlæge.

Hvis vores egen læge fortæller os, at vi er syge ... skifter vi ham så ud??

Nej, vi tager imod råd og behandling. Sådan skal det også være ude i besætningen.

Og hvis I har brug for andre argumenter end juraen og etikken, så kan I tage økonomien med i betragtning.

Dyrevelfærd fylder mere og mere i forbrugernes bevidsthed.

Og nej ... det er ikke bare et kortvarigt dansk fænomen. Vi ser de samme tendenser mange andre steder i verden.

Et af vore allervigtigste markeder – Storbritannien – er et godt eksempel. Og jeg tror kun det er begyndelsen, vi har set.

Og så er det jo ikke bare dyrevelfærd, der holdes øje med ude i den store verden.

Fødevarer sikkerheden er et meget vigtigt udgangspunkt for vores afsætning.

Troværdigheden omkring den danske fødevarerproduktion er høj.

Men det giver ridser i lakken, når der rejses tvivl om hygiejnen på de danske slagterier.

Jeg er helt opmærksom på, at der er strid om de famøse videooptagelser.

Men den efterfølgende uanmeldte kontrol, den er i hvert fald ikke til diskussion.

Og den viste altså problemer på en række områder.

Jeg er sådan set ikke så optaget af, hvem der gør rent. Hvornår der bliver gjort rent, eller hvor længe der bliver gjort rent.

Der skal bare være rent, når produktionen går i gang.

Og der er kun et sted at placere aben: det er hos slagteriets ledelse.

Det er godt, at vi har fået et tættere samarbejde mellem slagterierne og Fødevarerdirektoratet med faste kontaktmøder.

Men aben flytter sig altså ikke af den grund. Ansvaret ligger hos virksomheden.

Det er klart, at vi vil fortsætte med en målrettet kontrol.

Vi vil gribe hårdere ind overfor fejl og der vil hurtigere bliver givet administrative bøder.

Og vi vil koncentrere vores indsats, der hvor vi ser problemerne.

Til gengæld vil vi ikke rende virksomheder med orden i tingene på dørene.

Også her gælder regeringens motto: "noget for noget".

Der var engang, hvor skolelæreren, præsten og gårdejeren udgjorde et ubrydeligt triumvirat på landet.

De åndelige drøftelser blev så engang imellem suppleret med en frokost.

Og når der skulle spilles kort, inviterede man købmanden med, for der skal nu engang fire mand til en whist.

Det var også en tid med knirkende træhjul og kafferationering.

Kan vi ikke blive enige om, at den gør sig bedst på film.

En enkelt detalje kunne jeg dog godt tænke mig at holde fast i ...

Og det er fællesskabet.

For hvordan er det lige, at forholdet mellem gårdejeren og skolelæreren har udviklet sig.

"Der lugter," siger skolelæreren.

"Det gør der på landet," siger gårdejeren.

Og de har jo begge ret.

Men forskellen er, at nutidens lærere ikke er født og opvokset på en gård.

De kommer fra stenbroen og er tilflyttere.

Enten fordi de gerne vil ud på landet, eller fordi de ikke har råd til at købe et hus tættere på byen.

De nyder ikke lugten, de nyder ikke fluerne, og de synes, at gyllebeholdere ødelægger deres udsigt.

Og lugten er blevet et problem, i takt med at produktionen er vokset og er blevet mere koncentreret.

Derfor vil regeringen lave en gyllehandlingsplan som en del af den nye vandmiljøplan.

Målet er blandt andet at nedbringe lugtgenerne til et minimum.

Det handler om afstand, dialog med naboerne. Og det handler om viden.

Vi skal have udviklet gylleseparatoring og lugtbekæmpelse, der virker. Og som kan anvendes uden at lønsomheden ryger, vel at mærke.

Det er, hvad regeringen vil gøre.

Hvad kan I så gøre?

Ja, først og fremmest må I få styr på, hvor mange svin i har.

Så sent som i aftes kunne man i DR's Pengemagasin se mere om problemet.

Jeg ved, at der er nogle, som tæller får for at falde i søvn. Vil det ødelægge nattesøvnen, hvis man i stedet talte grise?

Det er jo ikke for sjov, vi har et system med produktionstilladelser.

Det er etableret for at sikre, at vi ikke overbelaster de områder, hvor der produceres svin.

Jeg er enig med formanden i, at dette ikke rækker ved grundlaget for vandmiljøplanen.

Men sagerne med landmænd, der har for mange svin, har også en vigtig lokal dimension.

Miljøministeren har også en god næse.

Han har bedt kommunerne fremskynde kontrol af bedrifterne.

Vi har i Fødevareministeriet gennem længere tid arbejdet på at forbedre indberetnings systemet for at effektivisere kontrollen.

Samtidig har vi ønsket at gøre det nemmere for landmanden, så han kun skal indberette eet sted. Første fase af det nye system tages i brug 1. august i år.

Så skulle det blive nemmere for både landmændene og kommunerne at tælle!

I sidste ende er ansvaret jeres.

Hvis man hævder at løsningen på problemet er mere kontrol ... ja, undskyld mig ... men så er man forfaldet til det 11. bud:

"Det gør ikke noget, hvis det ikke bliver opdaget'.

Man kan ikke stille samfundet til ansvar for borgere, der bryder loven.

I det hele taget bliver kravene til erhvervet ikke mindre – de bliver større. Det kan I ligeså godt indstille jer på.

Formanden havde i sin beretning en liste, som overvejende handlede om, hvor vanskelige betingelser erhvervet har.

Den politiske interesse for livet på landet bliver ikke mindre – tværtimod. Men I kan selv være med til at fastsætte rammerne for fremtidens svineproduktion.

De rammer er ikke kun økonomiske. Det drejer sig i lige så høj grad om miljø, dyrevelfærd og fødevarerikkerhed.

Det er ikke modeluner.

Det er konkrete krav, som fremtiden stiller til jer.

Når det er sagt, så har regeringen på en stribe områder forbedret rammevilkårene. Formanden var selv inde på nogen af dem:

Det gælder forskning. Det gælder skat.

Det gælder infrastruktur.

For at nævne et par vigtige eksempler.

Kan der ikke gøres mere end det? Jo, selvfølgelig kan der det.

Og vi arbejder på sagen.

Når det er sagt, kan vi nu en gang kun gennemføre det, som vi kan skaffe politisk flertal for. Sådan er virkeligheden.

Det gælder også landdistriktspolitikken, hvor jeg enig i de fleste af formandens betragtninger.

Pointen er, at vi hele tiden skal søge at forbedre erhvervsvilkårene.

Men jeg tvivler på, at det nogensinde bliver helt, som I gerne vil have det.

Og så er jeg tilbage ved de tre F'er.

Flid, foretagsomhed og fremsynethed.

I skal have ros for den kæmpesucces, som den danske svineproduktion først og fremmest er.

I har gennem årtier klaret jer utroligt flot i en benhård konkurrence.

I har formået at overholde meget strenge produktionskrav.

Derfor er jeg overbevist om, at I også klarer de nye udfordringer. For eksempel ernæring, som formanden nævnte i sin beretning.

Fødevarerministeriet har netop søsat sit projekt med tænketank en for partnerskaber inden for kost og sundhed – og vi vil være meget glade for at se Danske Slagterier i et sådant samarbejde.

Jeg håber og tror, at vi, når vi mødes næste år, kan se tilbage på et år, hvor VI ...

- har fået styr på antallet af dyreenheder,
- er godt i gang med at få dyrevelfærden tænkt ind i staldene,
- og hvor vi selvfølgelig har fået bugt med hygiejeproblemerne på slagterierne.

Handling er påkrævet ... på flere forskellige fronter.

Og selvom mange andre forhold spiller ind, så starter det hos jer selv.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Venstre

Relateret

Mariann Fischer Boels tale ved Venstres landsmøde
20. november 2004

Mariann Fischer Boels tale ved Dansk Landbrugs delegeretmøde
19. november 2003

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-fischer-biels-tale-ved-danske-slagteriers-delegeretmoede>